

			A tolvajt elítélik.
		A katonák sorsot húznak, és így döntenek el, ki lesz szolgálatban a keresztrefeszítésnél.	
A falusiak azon vitatkoznak, hogy vajon Jézus-e a Messiás.			
	A farizeusok találkoznak Júdással (vagy valakivel, aki ismeri őt).		
		A katonák parancsot kapnak, hogy fogják el Jézust. Félnék a népfelkelés lehetőségétől.	
			A palota konyháján dolgozó szolgák megtudják, hogy Jézust a palotába hozták.
		A börtönben a tolvaj arról mesél a zelótáknak és a többi rabnak, hogy találkozott Jézussal és Barabbással.	
A falu lakói a Pészachra készülődnek. Néhányan elhatározzák, hogy követik Jézust Jeruzsálembe; azt remélik, hogy meggyógyítja sebeiket.			
			Egy katona belép a konyhába, hogy egy tál vizet vigyen Pilátusnak, aki kezet akar mosni.
	Falusiak, farizeusok, zelóták és rómaiak állnak végig a Kálváriadombon.		

Fordította: Szauder Erik

Drámaórák idegen nyelven

Vatai Éva

Két új, francia nyelven folyó drámaórámot írom le. Azok számára, akik a dráma módszerének idegen nyelvi használatában még nem jártasak, feltétlenül hozzá kell tennem, hogy a dráma:

- **minden** kb. 120 órán túl járó idegen nyelvi csoportban használható;
- a diákok egy részét untató, hajuknál fogva előrángatott szabad beszélgetési témák helyett alkalmazható;
- használata csak olyan nyelvtanároknak ajánlott, akik hajlandók arra a kompromisszumra, hogy nem javítanak reflexből minden **nyelvi hibát**, hanem megelégszenek azzal, hogy diákjaik sokszor hibáktól hemzsegő mondatokban „izzadják ki” mondanivalójukat.

És mit nyerünk vele? Azt a napjainkban nem csekély értékű gesztust, hogy az idegen nyelvet a véleménynyilvánítás eszközeként használják.

Mobilosok – mobiltalanok

Nyelvi csoport: 8-15 fő (120 nyelvi óra után)

Korosztály: 14-22 év

Idő: 2 x 45 perc (két nyelvi óra: ez akár dupla óra is lehet, mert nincs szükség a szókészlet elmélyítésére, a szöveg csupán vitaindítónak szánt fordítási gyakorlat)

Helyszín: osztályterem

Fókusz: Hogyan látjuk azokat, akik másképp látják a dolgokat?

A drámaóra előkészítése:

- a kiindulási szöveg feldolgozása (kb. 20 perc)

Portable: le téléphone qui change tout...

Aujourd'hui on ne s'écrit plus, on s'appelle... Et les Français, insatiables, en redemandent. Voilà que les portables s'installent en force. La preuve?

1,3 million de Français sont équipés d'un portable. Deux fois plus qu'il y dix mois. Le nombre de télécopieurs a doublé en deux ans. Quant aux cabines, elles se multiplient: 210.000, contre 168.000 voilà dix ans.

Le téléphone, c'est peu de le dire, a bouleversé notre vie, privée et professionnelle. Est-il, comme certains l'affirment, le moyen idéal pour rapprocher les gens, ou, comme le soutiennent d'autres, un outil aux effets pervers? (1997)

A mobiltelefon, amely mindent megváltoztat

Ma már nem írunk egymásnak, hanem telefonálunk... És a telhetetlen franciák igénylik ezt. A mobiltelefon befurakodott az életünkbe. A bizonyíték? 1,3 millió francia rendelkezik mobillal, kétszer annyi, mint tíz hónapja. A faxkészülékek száma két év alatt megduplázódott. A telefonfülkék száma 168 ezerről 210 ezerre nőtt tíz év alatt.

Enyhén szólva a telefon mind szakmai, mind pedig magánéletünket felforgatta. Valóban ideális mód arra – mint ahogy egyesek állítják –, hogy az embereket közelebb hozza egymáshoz, vagy – ahogy mások bizonygatják – rendellenes hatású eszköz? (1997)

Beszélgetés

Az újságcikk pontos fordítása, kivonatolása és megbeszélése után a cikk utolsó mondatának részletes kifejtése következik:

- az embereket közelebb hozza egymáshoz
- rendellenes hatású eszköz

Miért alakulhatott ki a mobilról ez a két szélsőséges vélemény?

A beszélgetés folyamán a csoportok hamar eljutnak a következő konklúzióig: nem a mobillal van baj, hanem a tulajdonosok telefonálási etikájával.

Gondolatkövetés

Előzetes véleményük alapján ajánlom, hogy váljanak két csoportra: az egyik párt a mobilt hívatott „megvédeni”, a másik csoportnak a mobil ellen kell érveket felhozni. A helyek változtathatók, amennyiben ellenérveket kívánnak felhozni.

A mobil életet menthet, milliókat lehet keresni segítségével, zavarja a környezetet, gyakran hozza kínos helyzetbe tulajdonosát stb.

Jelenet

Az előző játék leállítására után a „mobil-pártiak” egy olyan jelenetet kell eljátszaniuk, amely során a mobil az embereket közelebb hozza egymáshoz, a „mobil-elleneseknek” olyan jelenetet, amely során a mobil rendellenes hatású eszközzé válik.

A játékok között a spontán kialakuló csoportok tagjai nyugodtan csoportot válthatnak.

Írásbeli feladat

Minél rövidebb és érzelmileg hatásos mondatokban fejezzék ki

1. Non au téléphone portable! – Le a mobiltelefonokkal! (*röpirat*)
2. Sans mon portable je serais nul! – Mobilom nélkül nulla lennék! (*egy mobiltulajdonos vallomása*)

Kiscsoportos rajzos feladat (Carelman műve nyomán)¹

¹ Carelman: Catalogue d'objets introuvables (Edit. Balland, 1969) Ezt a művet, amely a valóságot gyakran súroló és mégis képtelen apróbb találmányokat mutat be, gyakran használom a nyelvi órán, főleg akkor, ha tárgyak leírását, működését tanuljuk. (*A szerző jegyzete*)

Egy olyan „futurista” játékot ajánlok föl, amelyben a technika fejlődése folytán kibontakozhat a „tökéletes” (még-több-funkciós) mobil képe. A tudósoknak és a kommunikációs szakembereknek milyen ésszerű és örült irányba érdemes még fejleszteni a mobilt?

A találmány működését elmagyarázzák a csoport többi tagjának.

A lebombázott székház

Nvelvi csoport: 8-15 fő (150 óra után)

Korosztály: 16-22 év

Idő: 2x45 perc (lehetőleg dupla óra az érzelmi hatás fenntartása érdekében)

Helyszín: osztályterem

Fókusz: Mekkora kockázatot vállalhatunk vészhelyzetben?

Téma: Egy fiatalokból álló filmes csoport azt a helyzetet próbálja rekonstruálni, amikor a háborús helyzetben levő ország egyetlen működő tévécsatornájának munkáját megbénítja egy telefonhívás, amely bombatámadást helyez kilátásba.

Tanulási terület: A felelősség, a kockázat és a vállalt feladat súlyának fogalma.

Cél: Egy újságcikkben felvázolt helyzet előzményeinek rekonstruálása, a döntés mechanizmusának vizsgálata és későbbi megítélése.

Kellékhasználat a kontextus építéshez:

1. Fénykép egy lebombázott épületről
2. Újságcikk:

Quant au bâtiment bombardé a coté du théâtre, c'était le bâtiment de la télévision nationale. Il a été bombardé en pleine nuit, vers 2h du matin où il n'y avait que les techniciens et les réalisateurs du programme. Malheureusement, ils n'ont pas été avertis par les responsables de la RTS (télévision nationale serbe) du bombardement, bien qu'ils en aient été avertis. C'était une vraie tragédie. 16 jeunes gens (entre 25 et 35 ans) ont trouvé la mort cette nuit-là. Les corps de certains parmi eux n'ont jamais été retrouvés. Leurs parents ou leurs proches ont porté plainte contre les dirigeants de la télévision nationale les accusant d'avoir été avertis du bombardement et de n'avoir rien fait pour protéger ces jeunes gens. Le proces est en cours.

Ami a színház melletti lebombázott házat illeti, az a nemzeti televíziós székház volt. Hajnali két óra körül bombázták le, már csak a technikusok és a műsorkészítők tartózkodtak benn. Sajnos nem értesítették őket az RTS (Szerb Rádió és Televízió) vezetői a készülő bombázásról, pedig ők tudtak róla. Igazi tragédia volt, mert tizenhat fiatal tartózkodott benn: 25 és 35 év közöttiek, s mind meg is haltak. Egyik-másik holttestet soha nem találták meg. A fiatalok szülei és hozzátartozói pert indítottak a televízió vezetői ellen, mondván, hogy azok tudtak a készülő bombázásról, mégsem tettek semmit ezért, hogy megvédjék a fiatalok életét. A per jelenleg is folyik.

A szöveg feldolgozása: globális megközelítéssel (max. 15 perc).

Megbeszélés

A helyzet nem fiktív, tehát a jugoszláviai háborúról való információikat is rendszerezzük.

Milyen eseményekre utalhatnak a dokumentumok? Mi a „modern háborúk” jellemzője? Melyek a célpontok, ha az ország megbénítását tűzték ki célul? Miért fontos a hírközlés az adott helyzetben? Milyen rovatok működhetnek ebben a háborús válsághelyzetben, amikor minden figyelem a politikára és az ország helyzetére irányul?

Játékfelajánlás

A játékosok mint színjátékos fiatalok egy háborús helyzetben levő ország egyetlen tévécsatornája dolgozóinak szerepét játszhatják el, s aszerint alakítják ki a csoportokat, hogy melyik rovatnál dolgoznak (külpolitikai, belpoli-

tikai, hirdetések, üzenetek stb.) Jelenleg éppen a külföldi csapatoknak az országot sújtó bombázása utáni napon beszélnek meg munkatervüket.

Kiscsoportos feladatok

A különböző rovatok a következő napokra terveznek a helyzet adta lehetőségek és szükségletek szem előtt tartásával. A feladatokat természetesen az előző megegyezés szerint osztom ki:

1. Állítsatok össze listát a megkérdezendő személyekről! Milyen témakörökben tennék fel nekik kérdést?
2. Melyek lennének a legfontosabb belpolitikai témakörök?
3. Milyen az emberi kapcsolatok fennmaradásával kapcsolatos műsorblokkokat hoznánk létre? Milyen formában továbbíthatnánk a nézők üzeneteit, kéréseit?

Tablók a stáb életéről

Az elmondottakhoz minden csoport egy „fényképet” mellékel.

Egyeztetés

Az előző feladat során felhalmozódott információk rendszerezése.

Véletlenül meghallott telefonbeszélgetés

A tanár a stáb egy dolgozója szerepébe lépve elmondja, hogy hallotta a csatorna igazgatójának egy ismeretlen telefonálójával folytatott beszélgetését. A telefonáló közölte az igazgatóval, hogy holnap bombázni fogják a székházukat, ezért azonnal fel kell függeszteniük a munkát. Az igazgató a beszélgetés után eltűnt, képtelenség megtalálni.

Gyűlés

a csatorna dolgozói szerepben folytathatnak beszélgetést a helyzetről.

*Elhiszik a fenyegetést? Ha nem hiszik el, miért nem hiszik? Milyen lehetséges módon reagálhatnak?
A döntésük tudatában melyek voltak azok az érvek/ellenérvek, amelyek során többen felvállalták, hogy nem hagyják el az épületet, mások pedig benn maradtak.*

Kiscsoportos írásbeli feladat:

Egy évvel az esemény után a fiatalok egy csoportja emléktáblát állít a lebombázott épület előtti téren. Mit írnak rá?

Mi is az a *beavató színház*?

(avagy mindannyian Ruszt József köpönyegéből bújtunk ki)

Honti György²

A beavatás, a beavatási szertartás egyidős az emberrel, része az ősi kultúráknak. Személyes fejlődésnek is kitörölhetetlen lépcsőfoka. Ki volt tehát, aki beavatott engem a beavatásba? Ruszt József. Még tizenéves voltam, mikor a televízió egyik matiné műsorában láttam a Tanár urat, amint a Rómeó és Júliát elemezte. A műsorból már semmire sem emlékszem, csak az élményre, hogy ülök a tévé előtt és bámulok. Később mindenféle helyeken próbáltak megtanítani mindenféle fontos dologra, majd a Nemzeti Színház házi színpadára egyszer csak bejött a Tanár úr és azt mondta, hogy ő nem fog semmit se tanítani. Csak ahogy Jákob Józsefet, majd József Benjáminat „szép beszélgetéseken” keresztül megpróbálja megmutatni, mi az, amit ő gondol. És amit érdemesnek tartunk, azt lopjuk csak el nyugodtan. Nádasdy Kálmán – főiskolai osztályfőnöke – ugyanis azt mondta: „Önök egy üres bőrönddel érkeztek ide elsőben, s most, hogy elmennek, csak ezt a bőröndöt viszik magukkal. A bőrönd tartalmát az határozza meg, hogy önök kitől, hogyan és mennyit tudtak ellopni”.

Lopkodtam, lopkodtam és egyszer csak azon vettem észre magam, hogy a híres-hírhedt Független Színpad tagjaként a szegedi Deák Ferenc Gimnázium aulájában Szophoklész: Antigoné című drámájának beavatóján

² Az ismert színész-rendező Beavató színház című szakdolgozatából közlünk részletet. (Beavató színház, Színház- és Filmművészeti Főiskola, Bp. 1994. Témavezető tanár: Gabnai Katalin.)